Tekst ustawy przekazany do Senatu zgodnie z art. 52 regulaminu Sejmu

U S T A W A

z dnia 26 września 2025 r.

o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Karnym, ustawy – Kodeks spółek handlowych, ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary oraz ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Art. 1. W ustawie z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 276 oraz z 2025 r. poz. 1235) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W Rejestrze gromadzi się również dane o podmiotach zbiorowych, wobec których prawomocnie orzeczono karę pieniężną, przepadek, zakaz, podanie wyroku do publicznej wiadomości, obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub nawiązkę, na podstawie ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822).”;

2) w art. 12:

a) w ust. 1a pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) orzeczoną karę pieniężną, przepadek, zakaz, podanie wyroku do publicznej wiadomości, obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz nawiązkę;”,

b) w ust. 2a pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wykonaniu kary pieniężnej, przepadku, zakazu, podania wyroku do publicznej wiadomości, obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz nawiązki, o których mowa w art. 7, art. 8, art. 9 i art. 9a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;”.

Art. 2. W ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 18 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W terminie trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się wyroku, o którym mowa w § 2, skazany może złożyć wniosek do sądu, który wydał wyrok, o zwolnienie go z zakazu pełnienia funkcji w spółce handlowej lub o skrócenie czasu obowiązywania zakazu. Sąd rozstrzyga o wniosku, wydając postanowienie.”;

2) art. 586 otrzymuje brzmienie:

„Art. 586. Kto, będąc członkiem zarządu spółki albo likwidatorem, nie zgłasza wniosku o upadłość spółki handlowej pomimo powstania warunków uzasadniających według przepisów upadłość spółki

– podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2024 r. poz. 1822) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. Wobec podmiotu zbiorowego można orzec obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub nawiązkę na zasadach określonych w art. 46 Kodeksu karnego.”;

2) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. W szczególnie uzasadnionych wypadkach, gdy czyn zabroniony stanowiący podstawę odpowiedzialności podmiotu zbiorowego nie przyniósł temu podmiotowi korzyści, sąd może odstąpić od orzeczenia kary pieniężnej, poprzestając na orzeczeniu przepadku, zakazu, obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, nawiązki lub podania wyroku do publicznej wiadomości, z zastrzeżeniem przepisów art. 8 ust. 2 i art. 11.”;

3) w art. 13 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przepisów art. 43a nie stosuje się.”;

4) art. 14 i art. 15 otrzymują brzmienie:

„Art. 14. Kary pieniężnej, przepadku, zakazów, obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, nawiązki ani podania wyroku do publicznej wiadomości nie orzeka się wobec podmiotu zbiorowego, jeżeli od dnia wydania orzeczenia, o którym mowa w art. 4, upłynęło 10 lat.

Art. 15. Kary pieniężnej, przepadku, zakazów, obowiązku naprawienia szkody, zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, nawiązki ani podania wyroku do publicznej wiadomości nie wykonuje się wobec podmiotu zbiorowego, jeżeli od

uprawomocnienia się wyroku stwierdzającego odpowiedzialność podmiotu zbiorowego za czyn zabroniony pod groźbą kary upłynęło 10 lat.”;

5) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. W celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, jeszcze przed jego wszczęciem, można wystąpić do właściwego sądu o wydanie postanowienia o zabezpieczeniu na mieniu podmiotu zbiorowego grożącej kary pieniężnej, obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, nawiązki lub przepadku.”;

6) art. 42 i art. 43 otrzymują brzmienie:

„Art. 42. Do wykonania orzeczonej kary pieniężnej, przepadku, zakazów, obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, nawiązki oraz podania wyroku do publicznej wiadomości stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu karnego wykonawczego dotyczące wykonania grzywny, przepadku, zakazów, obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, nawiązki oraz podania wyroku do publicznej wiadomości, przy czym kara pieniężna jest płatna z przychodu podmiotu zbiorowego.

Art. 43. Zatarcie orzeczenia stwierdzającego odpowiedzialność podmiotu zbiorowego za czyn zabroniony pod groźbą kary następuje z mocy prawa z upływem 10 lat od wykonania lub darowania albo przedawnienia wykonania kary pieniężnej, przepadku, zakazów, obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, nawiązki oraz podania wyroku do publicznej wiadomości.”;

7) po art. 43 dodaje się art. 43a w brzmieniu:

„Art. 43a. 1. Prokurator może, z uwzględnieniem prawnie chronionych interesów pokrzywdzonego, wystąpić do sądu z wnioskiem o wydanie wyroku stwierdzającego odpowiedzialność podmiotu zbiorowego i orzeczenie uzgodnionych w porozumieniu z jego przedstawicielem kar i środków, o których mowa w art. 7–9a, jeżeli okoliczności, o których mowa w art. 3 i art. 5, nie budzą wątpliwości. Przepisu art. 4 nie stosuje się.

2. Sąd rozpoznaje wniosek na posiedzeniu jawnym. Prokurator, przedstawiciel podmiotu zbiorowego i jego obrońca, pokrzywdzony i jego pełnomocnik oraz osoba, o której mowa w art. 3, i jej pełnomocnik albo obrońca mają prawo wziąć udział w posiedzeniu.

3. Sąd może uzależnić uwzględnienie porozumienia objętego wnioskiem od dokonania w tym porozumieniu przez prokuratora wskazanej przez siebie zmiany, zaakceptowanej przez podmiot zbiorowy.

4. Sąd może odroczyć posiedzenie, wyznaczając stronom odpowiedni termin, gdy uzna za celowe porozumienie się podmiotu zbiorowego z pokrzywdzonym co do naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

5. Zawarcie porozumienia, o którym mowa w ust. 1, albo jego zmiana wynikająca z porozumienia, o którym mowa w ust. 3 lub 4, wymaga uprzedniej zgody organu podmiotu zbiorowego właściwego do podejmowania decyzji w sprawach przekraczających zakres zwykłego zarządu, zgodnie z przepisami prawa lub aktem założycielskim tego podmiotu.

6. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, albo jego zmiana wynikająca z porozumienia, o którym mowa w ust. 3 lub 4, dokonane bez wymaganej zgody, o której mowa w ust. 5, nie wywołują skutków prawnych.

7. Orzekając karę, o której mowa w art. 7, sąd orzeka o jej wymiarze w wysokości nie wyższej niż 1,5 % przychodu osiągniętego w roku obrotowym, w którym popełniono czyn zabroniony będący podstawą odpowiedzialności podmiotu zbiorowego.

8. Podstawą apelacji od wyroku sądu uwzględniającego wniosek nie mogą być zarzuty określone w art. 438 pkt 3 i 4 Kodeksu postępowania karnego, związane z treścią wyroku.

9. Sąd umarza postępowanie, jeżeli uzna, że nie zachodzą podstawy do uwzględnienia wniosku. Umorzenie postępowania nie stoi na przeszkodzie złożeniu i rozpoznaniu wniosku, o którym mowa w art. 27 ust. 1, na zasadach ogólnych.

10. Wobec osoby, o której mowa w art. 3, w przypadku wydania prawomocnego wyroku stwierdzającego odpowiedzialność podmiotu zbiorowego, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet warunkowo zawiesić jej wykonanie. Sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary, jeżeli podmiot zbiorowy naprawił szkodę lub zadośćuczynił za doznaną krzywdę w całości. Przepis art. 60 § 5 Kodeksu karnego stosuje się odpowiednio.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2025 r. poz. 644) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 154 dodaje się art. 154a w brzmieniu:

„Art. 154a. 1. W przypadku niedopełnienia przez pracownika lub inną osobę działającą w imieniu lub na rzecz instytucji obowiązanej obowiązków związanych z wykonywaniem przez tę instytucję obowiązków, o których mowa w art. 74 ust. 1, art. 76, art. 86 ust. 1 lub art. 90 ust. 1, organy wskazane w art. 151 ust. 1 mogą nałożyć na tego pracownika lub na tę osobę karę pieniężną do wysokości 1 000 000 zł.

2. Do nakładania kary, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 150 ust. 4 i 5 oraz art. 152.”;

2) uchyla się art. 156.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 2026 r.

MARSZAŁEK SEJMU

/ – / Szymon Hołownia